

VIIME VUOSINA KANSANKAPITALISMIA ON VAHVISTETTU – SIOJITUSMUOTOJEN VEROTUSTA ON UUDISTETTU

- **Sijoitustuotteiden verotusta on uudistettu yksimielisen VM:n asiantuntijatyöryhmän työn pohjalta.** Esitykset on hyväksytty eduskunnassa maaliskuussa 2019. Uudenlainen osakesäästötili tuo välillisen säästämisen verokohtelun myös osakesäästäjille.
- Vakuutustuotteista, mm. kapitalisaatiosopimuksista, ei voi jatkossa nostaa varoja ilman välittömiä veroseuraamuksia.
- **Uudistuksen yhteydessä tuloverolakiin tuli erityinen pykälä, jolla estetään ulkomaisten vakuutusten kautta veronkiertoon tähtääviä järjestelyjä.** Markkinoilla on ollut ulkomaisten henkivakuutusyhtiöiden tuotteita, joihin on liittynyt keinokeisiojärjestelyjä. Järjestelyissä esimerkiksi osakeomistuksia on siirretty vakuutuksen piiriin mutta vakuutuksenottaja on säilyttänyt itsellään hallintaoikeuden omaisuuteen. Nämä järjestelyt estetään, ja omaisuus saatetaan verotuksen piiriin.
- **Kertamaksuisten eläkevakuutusten rankaiseva verotus poistuu.** Tämä tarjoaa mahdollisuuden tarjota uudenlaisia määräaikaisia ja elinikäisiä vakuutuksia, joissa itse sijoitettua pääomaa ei veroteta. Ikäihmisiä on tärkeä kannustaa muuttamaan varallisuuttaan säännölliseksi tulovirraksi.
- **VM:n työryhmä linjasi, että kotimaisten sijoitusrahastojen verovapauden säilyminen on tärkeää paitsi sijoittajille, myös finanssialalle ja sen kansainväliselle kilpailukyvyllä.** Työryhmä piti perusteltuna sijoitusrahastojen nykyisen veromallin säilyttämistä.

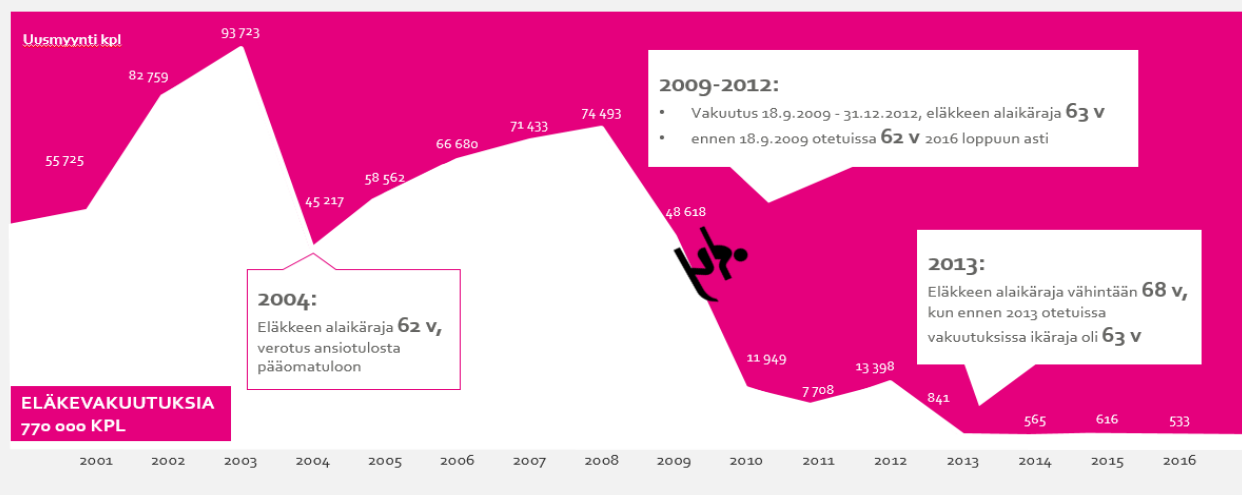
INSTITUTIONAALISILLE SIOJITTAJILLE EHDOTETUN LÄHDEVERON MAKSAJINA OLISIVAT PALKANSAAJAT, TUTKIJAT JA TAITEILIJAT

- Vaalikeskusteluissa esillä ollut ehdotus uudesta lähdeverosta institutionaalisille sijoittajille heikentäisi Suomen houkuttelevuutta rahastoyhtiöiden ja ulkomaisten sijoittajien silmissä.
- **Yritysjuridiikan professori Reijo Knuutinen on käsitellyt esitystä artikkelissaan Verotus-julkaisussa 2/2019.** Knuutisen mukaan verotuksen perustelemisen ”erityisesti ulkomaisiin sijoittajiin” kohdistuvana ei olisi hyvä signaali maailmassa, jossa kilpaillaan sijoituksista, investoinneista tai rahoitustoimijoiden sijoittautumisesta.
- **Lähdeverotus kohdistuisi viime kädessä rahastojen tuoton kautta yli miljoonaan suomalaiseen rahastosijoittajiin.** Heistä suuri ja kasvava joukko on tavallisia palkansaajia.
- Mikäli työeläkeyhtiöt joutuisivat osinkojen lähdeverotuksen kohteeksi, **se pienentäisi eläkejärjestelmän tuottoja ja loisi lisäpainetta eläkemaksujen korotukseen.**
- Mikäli yleishyödyllisille yhteisöille kohdistuisi lähdevero, se pienentäisi niiden mahdollisuuksia tukea tieteen ja taiteen tekijöitä. Vuosittain Suomessa jaetaan apurahoja yli 500 miljoonaa euroa.
- **Etlan toimitusjohtaja Aki Kangasharju on tyrmännyt MustReadissa 3/2019 osinkojen lähdeveron.** Pitkäaikaisen sijoittamisen vaikutus kotitalouksien omaan varallisuuteen on Kangasharjun mukaan tänä päivänä aiempaa tärkeämpää. Nyt pitäisi saada mahdollisimman laajat kansanosat hyötymään kansankapitalismista.

VAPAAHTOINEN ELÄKESÄÄSTÄMINEN TÄYDENTÄÄ TYÖELÄKEJÄRJESTELMÄÄ

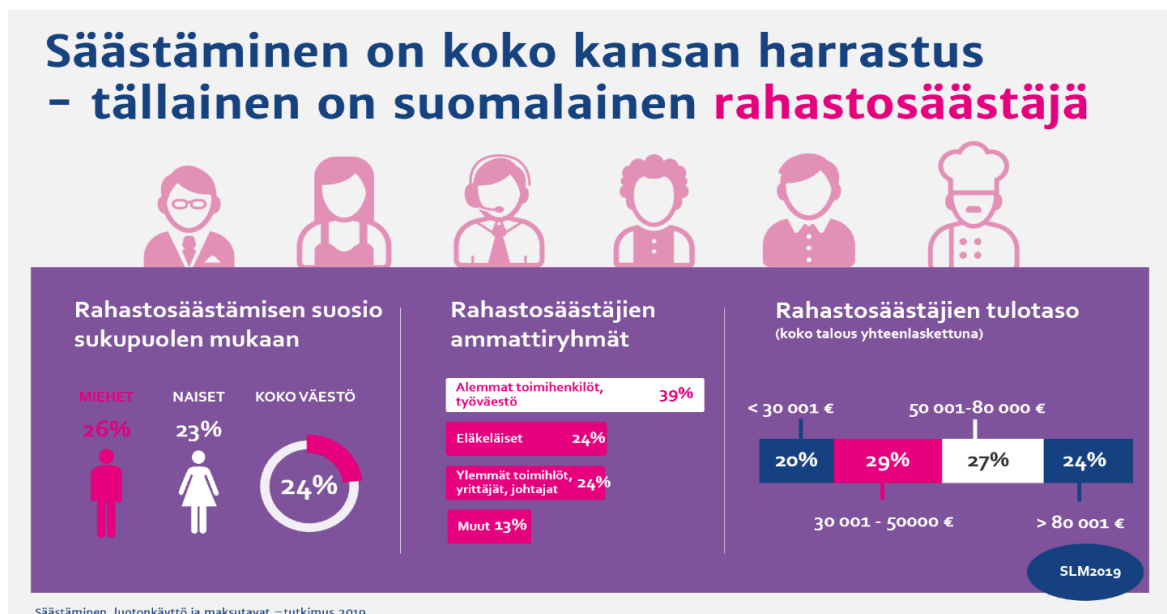
- Tulevaisuuden haasteita ovat väestön ikääntyminen ja tämän myötä eläkejärjestelmän kestävyys. Lakisääteinen työeläkejärjestelmämme on kansainvälisten vertailujen perusteella hyvä ja toimiva. Mikäli esimerkiksi yksittäisen kansalaisen hoivamenot kasvavat yllättäen, eläketurvan määrä ei ole kaikissa tilanteissa välttämättä riittävä kattamaan näitä menoja.
- SDP:n puheenjohtaja Antti Rinteen mukaan pitkäaikaissäätämistilien (PS-tili) ikärajojen alentamista pitäisi harkita (Kauppalehti 16.12.2018). Rinteen esitys on kannatettava. Vapaaehtoinen eläkesäästäminen täydentää lakisääteistä eläkettä ja tuo suojaa yllättäviä menoja kohtaan.
- 10 vuoden aikana tehdyt lukuisat veromuutokset ovat romahduttaneet vapaaehtoisten eläkevakuutusten ja PS-tilien kysynnän. Suurin osa palveluntarjoajista on lopettanut niiden tarjonnan.
- Vapaaehtoiset eläkevakuutukset ja PS-tilit on elvytettävä alentamalla niiden nostoon liittyviä ikärajoja. Nykysääntelyn mukaan omia eläkesäästöjä voi alkaa nostaa vasta 68 - 70 vuoden iässä henkilön syntymävuodesta riippuen. **Itse säästettyjä varoja on voitava nostaa, kun jää työeläkkeelle.**
- Tutkimusten mukaan myös **läheiset toivovat, että ikäihmisen omaisuutta käytettäisiin tämän oman hyvinvoinnin turvaamiseen sen sijaan, että sitä säilöttäisiin perinnöksi.** On tärkeää, että ikäihmisille tarjotaan mahdollisuuksia käyttää omaa rahaa hyvinvointinsa tukemiseen.

Poukkoileva politiikka tappoi eläkevakuutuksen uusmyynnin

LÄHDEVERO ISKISI MYÖS TYÖELÄKEYHTIÖIHIN

- Uusi lähdevero kohdistuisi myös työeläkeyhtiöihin. Se loisi painetta eläkevakuutusmaksujen korotuksiin eläkeyhtiöiden tuottojen pienentyessä. Pienikin kustannus kertaantuu helposti, koska eläkejärjestelmämme perustuessa osin rahastointiin ja korkoa korolle periaatteeseen.
- ETK:n 19.3.2019 julkaisemien laskelmien mukaan työeläkemaksuun kohdistuu tulevaisuudessa useiden prosenttien korotuspaine ilman eläkeyhtiöiden tuottojen verotusten tiukentamista. Pienikin eläkeyhtiöiden tulovirtaan puuttuminen voi heikentää järjestelmän kestävyyttä samalla kun huoltosuhde heikkenee, väestö ikääntyy ja syntyyvyyden alentuu.
- Eläkejärjestelmän verotus kokonaisuudessaan noudattaa Suomessa samoja periaatteita kuin monissa muissakin maissa. Eläkemaksuja maksavat yritykset ja työntekijät ovat tuloverotuksen piirissä, samoin eläkeyhtiöiden sijoitusten kohdeyritykset. Eläkkeensaajia verotetaan eläketulosta.
- Professori Reijo Knuutisen mielestä ei olisi veropoliittisesti järkevää kohdistaa eläkejärjestelmään erityistä verotusta. Useissa valtioissa on katsottu tarkoituksenmukaiseksi välttää eläkesäästämisen moninkertainen verotus, koska se lisäisi paineita eläkemaksujen nostamiselle.

- Säästäminen ja sijoittaminen ovat koko kansan harrastus, eikä vain rikkaiden etuoikeus.
- Tyypillisimmät rahastosäästäjät kuuluvat alempiin toimihenkilöihin ja työväestöön.
- Rahastosäästäjistä joka viidennen kotitalouden tulot ovat alle 30 000 euroa vuodessa ja lähes 30 prosentin tulot ovat 30 000 - 50 000 euroa vuodessa.
- Kansalaisten uskoa säästämiseen ja sijoittamiseen ei tule heikentää jatkuvilla veromuutoksilla, vaan verotuksen tulee olla ennakoitavaa ja pitkäjänteistä.

SUOMALAINEN RAHASTOALA KÄRSISI – ULKOMAISET RAHASTOT HYÖTYISIVÄT

- **Viidennes suomalaisrahastojen pääomista tulee ulkomailta.** Ruotsalaista varallisuutta on sijoitettuna suomalaisiin rahastoihin noin 20 miljardia euroa. Kaikkiaan rahastoihin on sijoitettuna varoja yhteensä noin 110 miljardia euroa.
- **Rahastot tarjoavat suomalaisyrityksille yhden pääoman saantikanavan. Sen lisäksi alalla on työllistävää vaikutus.**
- **Osinkojen lähdevero antaisi kilpailuedun ulkomaisille rahastoille kotimaisiin verrattuna.** Ulkomaisia rahastoja voidaan tarjota rajat ylittävästi myös Suomeen.
- EU:ssa rahastot ovat keskittyneet Irlantiin ja Luxemburgiin, joissa on puolet unionin rahastopääomista. **Lähdevero Suomessa tekisi rahastojen rekisteröinnin esimerkiksi Irlantiin yhä houkuttelevammaksi.**
- Lähdevero kohdistuisi kotimaisiin toimijoihin, mutta esimerkiksi Ison-Britannian ja Irlannin kanssa solmitut verosopimukset rajoittaisivat jatkossakin Suomen verotusoikeutta näihin maihin maksettuihin osinkoihin.
- **Mikäli verosopimukset haluttaisiin neuvotella uusiksi, olisi tämä vuosia kestävä prosessi.** Vaikka Suomen intressinä olisi muuttaa tiettyä artiklaa, ei olisi mitään takeita siitä, että se olisi myös toisen sopijapuolen intressi. Suomen neuvotteluvoima suhteessa itseään suurempiin valtioihin jää hyvin rajalliseksi.
- **EU:n emo-tytäryhtiödirektiivi rajoittaa Suomen oikeutta verottaa ulkomaille maksettavia osinkoja.** Lisäksi tietyt ulkomaiset yhtiömuotoiset rahastot voisivat myös jatkossa saada osinkoja Suomesta ilman lähdeveroa.
- **Sijoitusrahastoissa olevien osakesijoitusten kohdeyritykset maksavat yhteisöveroa. Myös sijoitusrahastoja hallinnoivat rahastoyhtiöt ovat verovelvollisia.** Rahastosijoittajia verotetaan, kun he saavat tuottoa sijoituksistaan.
- **Sijoitusrahastojen lähdeverotus kohdistuisi viime kädessä rahastojen tuoton kautta rahastosijoittajiin.** Lähdeverolla voisi olla vaikutusta rahastosijoittajien allokaatioihin, rahastojen sijaintia ja rekisteröintiä koskeviin päätöksiin sekä sijoituskohteita koskeviin valintoihin.

SAKSAN LÄHDEVEROMALLISTA EI OLE VIISASTA OTTAA ESIMERKKIÄ

- Saksassa on käytössä rahastojen osalta osinkojen lähdevero. Saksan lähdeveromalli ei kuitenkaan sovellu Suomeen verojärjestelmään.
- Maiden välisiä verojärjestelmiä on haasteellista vertailla, koska esimerkiksi Suomen ja Saksan sijoitusrahastomallit ja verokohtelut poikkeavat suuresti toisistaan.
- Euroopan reunalla olevan pienen talousalueen Suomen ja Euroopan talouden jättiläisen Saksan vertailu esimerkiksi investointihalukkuudessa ei myöskään ole perusteltua.
- Saksassa rahastojen verotusmallit ovat monimutkaisia ja kantavat mukanaan historian painolastia. Myös Saksassa ajatuksena on ollut estää verotuksen kertaantuminen. Vaikka rahaston saamista osingoista perittäisiin veroa, ovat esimerkiksi osuudenomistajan rahastosta saamat tuotot osittain verovapaita riippuen mm. rahaston omistusten rakenteesta sekä rahaston omistajasta (tuoton verovapaus on 15 - 80 %).
- Saksan mallin monimutkaisuutta korostaa, että rahastoille lasketaan verovapaa osuus näiden saamista verotettavista tuotoista, mikäli rahaston omistajina on Saksassa verovapaita toimijoita (esim. hyväntekeväisyysjärjestöt ja tietyt eläkerahastot).
- Saksassa tietyt eläkerahastot saavat osinkonsa yhä verovapaasti.